

Motion

1981/82:416

Ulla Ekelund

Meritvärderingen av genomgången lantushållsskola

Lantushållsskolorna har haft och har stor betydelse både som kunskapsförmedlare och som kulturbärare. De har i likhet med exempelvis folkhögskolorna under årens lopp anpassat sig efter nya behov. Men deras huvudinriktning att förmedla kunskap och kultur åt såväl landsbygds- som stadsungdomar har inte förändrats.

Kostens sammansättning har stor betydelse för hälsa och välbefinnande och därmed också för en begränsning av vårdbehovet och en ökning av produktionsförmågan hos den enskilde. Rätt råvarubehandling, kvalitetsmedvetenhet och välplanerade inköp stärker den enskildes ekonomi och därmed även samhällets. Bevarande och förnyande av olika landsdelars kulturtraditioner utvecklar sinnet för skönhet och bidrar till rotfasthet och trygghet i tillvaron. Lantushållsskolorna påtar sig som en självklarhet dessa och många andra utbildningsmoment. Därtill skall läggas det stora värde som finns i att under en tid leva i ett internat, med allt vad det innebär av social utveckling, gemensamma fritidsaktiviteter och personlighetsutveckling.

Läsåret 1976/77 fanns 35 lantushållsskolor. Vid innevarande läsårs utgång beräknas 27 finnas kvar. Det är en minskning med 20–25 % på fem år och en helt oacceptabel utveckling som inte kan få fortsätta.

En anledning till nedläggningarna torde vara att utbildningen varken ger arbetslivspoäng eller möjlighet att direkt gå över till annan gymnasieutbildning, t. ex. konsumtions- eller vårdyrkeslinje. Detta i sin tur har under några år medfört ett vikande elevunderlag. I och med innevarande läsårs har emellertid en omsvängning skett, och en del elever har måst avvisas på grund av platsbrist. På den ettåriga konsumtionslinjen sökte 755 personer till 636 platser.

Lantushållsskolornas terminskurser och kortare kurser, vilka samtliga är av stor betydelse för dem som endast har behov av vissa moment inom hemtekniskt kunnande eller som av annan anledning vill gå en kortare kurs, minskar givetvis med varje nedlagd skola.

Inom landstingen, som i de flesta fall är huvudmän för lantushållsskolorna, är man oroad över skolornas framtid. Skolornas betydelse är välkänd, och elevunderlag finns. Men avsaknaden av möjligheter att i fortsatt utbildning räkna genomgången lantushållsskola som en merit är till stor nackdel för verksamheten. Det är därför av stor vikt att med det snaraste få klarhet i vilken/vilka gymnasielinjer som kan direktöppnas för lantushållsskolornas elever samt huruvida genomgången lantushållsskola kan räknas som arbetslivserfarenhet vid fortsatt utbildning.

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär att översyn av gällande bestämmelser görs så att genomgången lanthushållsskola berättigar till inträde vid gymnasiets tvååriga konsumtionslinje och dess tvååriga vårdlinje.
2. att riksdagen hos regeringen begär att översyn av gällande bestämmelser görs så att genomgången lanthushållsskola får jämföras med annan arbetslivserfarenhet vid ansökan till fortsatt utbildning.

Stockholm den 19 januari 1982

ULLA EKELUND (c)